

HOTĂRÂREA DUMBRĂVEANU c. MOLDOVA

CONSILIUL EUROPEI

CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI

SECTIUNEA A PATRA

CAZUL DUMBRĂVEANU c. MOLDOVA

(Cererea nr.20940/03)

HOTĂRÂRE

STRASBOURG

24 mai 2005

Această hotărâre va deveni definitivă în condițiile prevăzute de articolul 44 § 2 din Convenție. Ea poate fi supusă unei revizui editoriale.

În cazul Dumbrăveanu c. Moldovei,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secțiunea a Patra), statuând într-o Cameră compusă din:

Sir Nicolas Bratza, *Președinte*

Dl J. Casadevall,

Dl G. Bonello

Dl K. Traja,

Dl S. Pavlovski,

Dl L. Garlicki,

Dna L. Mijovic,

Dl J. Sikuta, *judcători*

și dl M. O'Boyle, *Grefierul Secțiunii*

Deliberând cu uși închise la 3 mai 2005,

Pronunță următoarea hotărâre, care a fost adoptată la aceeași dată:

PROCEDURA

1. Cazul a fost inițiat prin cererea (nr. 20940/03) depusă împotriva Republicii Moldova la Curtea Europeană a Drepturilor Omului potrivit articolului 34 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale (în continuare “Convenția”), de către cetățeanul Republicii Moldova, dl Alexandru Dumbrăveanu (“reclamant”), la 20 mai 2003.

2. Reclamantul a fost reprezentat de către dl Aurel Băieșu, avocat ce își desfășoară activitatea în Chișinău. Guvernul Republicii Moldova (“Guvernul”) a fost reprezentat de Agentul său, dl Vitalie Pârlog.

3. Reclamantul, a invocat în fața Curții încălcarea dreptului său de acces la un tribunal garantat de articolul 6 din Convenției, precum și dreptul său la protecția proprietății garantat de articolul 1 din Protocolului 1 al Convenției, ca urmare a neexecutării hotărârii judecătorești definitive din 8 noiembrie 2000.

4. Cererea respectivă a fost repartizată Secțiunii a IV-a a Curții. La 8 octombrie 2003, o Cameră a acestei Secțiuni a decis să comunice această cerere

Guvernului. În conformitate cu prevederile articolului 29 § 3 al Convenției, s-a decis examinarea fondului cererii în paralel cu admisibilitatea sa.

5. La 1 noiembrie 2004 Curtea a schimbat componența Secțiunilor sale (Regula 25 § 1). Acest caz a fost repartizat noii Secțiuni a IV-a (Regula 52 § 1).

ÎN FAPT

I. CIRCUMSTANȚELE CAZULUI

6. Reclamantul, Alexandru Dumbrăveanu, este cetățean al Republicii Moldova, născut în anul 1968 și locuiește în municipiul Chișinău.

7. Reclamantul este polițist. Potrivit Legii cu privire la poliție din 18 decembrie 1990, autoritățile administrației publice locale sunt obligate să asigure cu spațiu locativ noii angajați ai poliției în decursul unui an din data angajării. La o dată nespecificată, reclamantul a înaintat Consiliului Municipal o cerere oficială prin care a solicitat acordarea unui apartament. Consiliul Municipal a respins cererea, drept urmare reclamantul a înaintat o acțiune civilă.

8. La 22 iunie 1998 Judecătoria Sectorului Centru i-a dat reclamantului câștig de cauză, ordonând Consiliului Municipal să-l asigure cu apartament.

9. La o dată nespecificată în anul 2000, reclamantul a înaintat o acțiune la Judecătoria sectorului Centru, solicitând schimbarea modului de executare a hotărârii judecătorești din 14 martie 1997. În special, reclamantul pretindea de la Consiliul Municipal echivalentul în bani a valorii unui apartament.

10. La 8 septembrie 2000, Judecătoria sectorului Centru a decis să schimbe modul de executare a hotărârii judecătorești din 22 iunie 1998, ordonând Consiliului Municipal să achite reclamantului suma de 180 357 lei (MDL) (echivalentul a 16 800 EURO la acel moment), care constituia costul de piață al unui apartament. Consiliul Municipal a înaintat apel contra hotărârii judecătorești respective.

11. La 8 noiembrie 2000, Tribunalul municipiului Chișinău a admis apelul și printr-o hotărâre judecătorească definitivă a redus suma de la 180 357 MDL la 111 240 MDL (echivalentul a aproximativ 10 500 EURO la acel moment).

12. La cererea Consiliului Municipal, Procurorul General a înaintat un recurs în anulare la Curtea Supremă de Justiție, însă acesta a fost respins la 4 aprilie 2001.

13. Reclamantul a obținut titlul executoriu emis în baza hotărârii judecătorești definitive, executarea căruia trebuia asigurată de către executorul judecătoresc.

14. La o dată nespecificată, reclamantul a adresat o plângere Ministerului Justiției despre faptul neexecutării hotărârii judecătorești definitive. Printr-o scrisoare adresată Consiliului Municipal la 17 martie 2003, Ministerul Justiției l-a avertizat despre consecințele neexecutării unei hotărâri judecătorești definitive.

15. Hotărârea judecătorească definitivă din 8 noiembrie 2000 a fost executată la 11 septembrie 2003.

II. DREPTUL INTERN PERTINENT

16. Dreptul intern pertinent a fost prezentat în cazul *Prodan contra Moldovei*, nr. 49806/99, § 31 CEDO 2004-...

ÎN DREPT

17. Reclamantul s-a plâns de faptul că din cauza neexecutării hotărârii judecătorești din 8 noiembrie 2000 până la 11 septembrie 2003 i-a fost încălcat dreptul său la un proces echitabil. Articolul 6 § 1 din Convenție, prevede ca relevant următoarele:

“1. La determinarea drepturilor și obligațiilor cu caracter civil ...orice persoană are dreptul la un proces echitabil... de un tribunal....”

18. De asemenea, reclamantul invocă că din cauza neexecutării hotărârii judecătorești pronunțate în favoarea sa, el nu a putut folosi bunurile ce constituiau proprietatea sa, astfel, fiindu-i încălcat dreptul la protecția proprietății garantat de articolul 1 din Protocolul 1 al Convenției. Articolul 1 din Protocolul 1 al Convenției prevede următoarele:

“Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului statelor de a adopta legile pe care le consideră necesare pentru a reglementa folosința bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor sau a altor contribuții, sau a amenzilor.”

I. ADMISIBILITATEA PLÂNGERILOR

19. Guvernul declară că de la 11 septembrie 2003, ziua la care hotărârea judecătorească definitivă din 8 noiembrie 2000 a fost executată, reclamantul și-a pierdut calitatea de victimă.

20. În replică, reclamantul a notat faptul că el și-a menținut calitatea de victimă, deoarece Guvernul nu a recunoscut expres sau în esență că a existat o încălcare a drepturilor sale garantate de Convenție și nici nu i-a acordat vreo despăgubire.

21. Curtea reamintește că adoptarea unei decizii sau a unei măsuri favorabile reclamantului nu este, în principiu, suficientă de a-l lipsi pe acesta de calitatea sa de “victimă”, decât dacă autoritățile naționale au recunoscut fie expres sau în esență o încălcare a Convenției, acordându-i o despăgubire în acest sens (vezi *cazul Amuur c. Franței*, hotărârea din 25 iunie 1995,

Rapoartele hotărîrilor și deciziilor 1996 - III, p.846, § 36; *Dalban c. României*, hotărârea din 28 septembrie 1999, *Rapoarte* 1999-VI, § 44).

22. În cazul dat, Curtea notează că Guvernul nici nu a recunoscut existența unei încălcări a Convenției și nici nu a acordat reclamantului o reparare a prejudiciului cauzat. În aceste circumstanțe, Curtea consideră că reclamantul continuă să aibă calitatea de “victimă”, ca urmare a neexecutării hotărârii judecătorești definitive din 8 noiembrie 2000, fapt care a constituit o încălcare a drepturilor sale garantate de articolul 6 § 1 din Convenție, precum și de articolul 1 din Protocolul 1 al Convenției.

23. Curtea consideră că plângerile reclamantului înaintate potrivit cu articolului 6 § 1 din Convenție și articolul 1 din Protocolul 1 al Convenției implică chestiuni de drept care sunt suficient de serioase, ca determinarea lor să depindă de o examinare a fondului cauzei. În plus, nu au fost stabilite alte temeiuri de declarare a acestor plângeri inadmisibile. Prin urmare, Curtea declară aceste plângeri ca fiind admisibile. În conformitate cu decizia sa de a aplica articolul 29 § 3 al Convenției (vezi paragraful 4 de mai sus), Curtea neîntârziat se va pronunța și asupra fondului acestor plângeri.

II. PRETINSA ÎNCĂLCARE A ARTICOLULUI 6 § 1 DIN CONVENȚIE

24. Reclamantul s-a plâns potrivit articolului 6 § 1 din Convenție de omisiunea autorităților de a executa hotărârea Judecătoriei sectorului Centru din 8 noiembrie 2000 până la 11 septembrie 2003.

25. Guvernul a declarat faptul că datorită executării hotărârii judecătorești respective la 11 septembrie 2003, articolul 6 § 1 din Convenție nu a fost încălcat. În opinia Guvernului hotărârea judecătorească a fost executată în termeni rezonabili.

26. Principiile generale aplicabile în cazurile similare acestuia sunt stabilite în *cazul Prodan c. Moldovei* (citată mai sus § 52-53).

27. Curtea notează faptul că hotărârea Judecătoriei sectorului Centru din 8 noiembrie 2000 nu a fost executată mai mult de treizeci și patru de luni. În acest context, Curtea reiterează că ea a constatat o încălcare a Convenției în

alte cauze în care perioada de neexecutare a fost mult mai scurtă decât cea din cazul dat (vezi, cu titlu de exemplu: hotărârea *Pasteli și alții c. Moldovei*, cererile nr.9898/02, 9863/02, 6255/02 și 10425/02, § 23, din 15 iunie 2004; *Shmalko c. Ucrainei*, nr. 60750/00, § 46, din 20 iulie 2004). Astfel, Curtea nu împărtășește opinia Guvernului cu privire la faptul că hotărârea judecătorească din 8 noiembrie 2000 a fost executată în termeni rezonabili.

28. Prin omisiunea de a întreprinde măsurile necesare în decursul a câtorva ani de a asigura executarea hotărârii judecătorești definitive în cazul dat, autoritățile Republicii Moldova au lipsit prevederile articolului 6 § 1 din Convenție de toate efectele utile.

29. În consecință, articolului 6 § 1 din Convenție a fost încălcat.

III. PRETINSA ÎNCĂLCARE A ARTICOLULUI 1 DIN PROTOCOLUL 1 AL CONVENȚIEI

30. Reclamantul a susținut că din cauza refuzului autorităților să execute hotărârea judecătorească definitivă din 8 noiembrie 2000, a fost încălcat articolul 1 din Protocolul 1 al Convenției.

31. Guvernul a declarat că nu a încălcat în nici un fel dreptul reclamantului garantat de articolul 1 al Protocolului 1 al Convenției.

32. Curtea reiterează că, o “revendicare” poate constitui o “posesie” în sensul articolului 1 din Protocolul 1 Convenției, dacă ea este stabilită în mod suficient pentru a fi executată (vezi *Prodan*, § 59)

33. Curtea notează că reclamantul a dispus de o revendicare executorie în baza hotărârii judecătorești din 8 noiembrie 2000. Prin urmare, rezultă că imposibilitatea reclamantului de a obține executarea hotărârii judecătorești până la 11 septembrie 2003 a constituit o imixtiune în dreptul său la proprietate garantat de articolul 1 din Protocolul 1 al Convenției.

34. Prin omisiunea de a executa o hotărâre judecătorească definitivă, autoritățile naționale nu i-au permis reclamantului să se bucure de dreptul său de proprietate asupra sumei de bani acordată în baza hotărârii judecătorești. Mai mult, Guvernul nu a prezentat nici o justificare a acestei imixtiuni, iar

Curtea consideră că lipsa fondurilor bănești nu poate justifica o astfel de omisiune (vezi *Prodan*, § 61).

35. În consecință, articolului 1 din Protocolul 1 al Convenției a fost încălcat.

IV. APLICAREA ARTICOLULUI 41 DIN CONVENȚIE

36. Articolul 41 al Convenției prevede următoarele:

“Dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a Protocoalelor sale și dacă dreptul intern al înaltei părți contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă”.

A. Prejudiciul material

37. Reclamantul a pretins în calitate de prejudiciu material suferit ca urmare a neexecutării de către autoritățile Republicii Moldova a hotărârii judecătorești definitive din 8 noiembrie 2000, suma de 40 430 dolari SUA. El a susținut că această sumă ar acoperi profitul ratat calculat în baza ratei medii a dobânzii acordată de Banca Națională a Moldovei la acea perioadă, la fel și în baza pierderilor suferite ca rezultat al creșterii prețurilor la apartamente în municipiul Chișinău, precum și cheltuielile suportate de el la căutarea unui spațiu locativ alternativ.

38. Guvernul a considerat excesivă suma revendicată de reclamant, contestând metoda aplicată la calcularea sumei respective.

39. Curtea consideră că reclamantul a suferit un prejudiciu material ca rezultat al neexecutării hotărârii judecătorești definitive din 8 noiembrie 2000 până la 11 septembrie 2003. Luând în considerație rata medie a dobânzii Băncii Naționale a Moldovei din perioada respectivă (vezi *Prodan*, citat mai sus, § 73

in fine) și circumstanțele cazului dat, Curtea acordă reclamantului suma de 3 400 EURO în calitate de prejudiciu material.

B. Prejudiciul moral

40. Reclamantul a solicitat 10 000 dolari SUA pentru prejudiciul moral suportat ca urmare a neexecutării hotărârii judecătorești definitive pronunțată în favoarea lui.

41. Acesta a susținut că neexecutarea hotărârii judecătorești definitive pentru o perioadă îndelungată de timp i-a cauzat stres și neliniște. De asemenea, acest lucru a avut un impact negativ asupra familiei sale. Soția reclamantului a intentat o acțiune de divorț din cauză că acesta nu ar fi capabil *inter alia* să-și asigure financiar familia și să le ofere condiții decente de trai. Reclamantul a prezentat o copie a acțiunii de divorț înaintată de fosta lui soție.

42. Guvernul a contestat suma pretinsă de reclamant. În acest sens, au fost citate cazurile *Burdov c. Rusiei* (nr.59498/00, CEDO 2002-III), *Slimane–Kaïd c. Franței* (nr.3) (nr. 45130/98 din 6 aprilie 2004) și *Krzak c. Poloniei* (nr. 51515/99, din 6 aprilie 2004) în care reclamanților li s-au acordat respectiv, sumele de 3 000 EURO, 8 000 EURO și 3 500 EURO în calitate de prejudiciu moral.

43. Curtea consideră că reclamantului i s-a cauzat un anumit stres și frustrare ca rezultat al neexecutării hotărârii judecătorești din 8 noiembrie 2000 și a imposibilității de a folosi banii pentru o perioadă de aproximativ treizeci și patru de luni. Prin urmare, Curtea acordă reclamantului suma de 1 360 EURO pentru prejudiciu moral.

C. Costuri și cheltuieli

44. Reclamantul a mai solicitat suma de 500 dolari SUA pentru costuri și cheltuieli de reprezentare în fața Curții. În vederea fundamentării pretențiilor sale, reclamantul a prezentat copiile a două recipise ce confirmă achitarea sumei menționate mai sus.

45. Guvernul nu a fost de acord cu sumele cerute de reclamant, considerându-le exagerate, declarând că reclamantul nu a justificat preținsele cheltuieli de reprezentare.

46. Curtea reamintește că pentru a fi incluse în suma acordată în baza articolului 41 al Convenției, costurile și cheltuelile de reprezentare trebuie să fie necesare și rezonabile ca quantum (vezi în calitate de exemplu, *Amihalachioaie c. Moldovei*, nr. 60115/00, § 47, CEDO 2004-...).

47. În cazul respectiv, luând în considerație criteriile menționate mai sus, Curtea a acordat reclamantului suma de 390 EURO în calitate de costuri și cheltuieli.

D. Penalități

48. Curtea consideră oportun ca penalitatea de întârziere să fie bazată pe rata limită a dobânzii Băncii Centrale Europene, căreia urmează să i se adune trei procente.

DIN ACESTE CONSIDERENTE, CURTEA ÎN UNANIMITATE:

1. *Declară* cererea admisibilă;
2. *Susține* că a existat o încălcare a articolului 6 § 1 din Convenție;
3. *Susține* că a existat o încălcare a articolului 1 din Protocolul 1 al Convenției;
4. *Susține*:

(a) că statul reclamat trebuie să achite reclamantului în decurs de trei luni de la data la care hotărârea va deveni definitivă în conformitate cu prevederile articolului 44 § 2 din Convenție, 3 400 EURO (trei mii patru sute EURO) în calitate de prejudiciu material, 1 360 EURO (o mie trei sute șaiszeci EURO) în calitate de prejudiciu moral și 390 EURO (trei sute nouăzeci EURO) pentru costuri și cheltuieli, care urmează să fie achitate în valuta

națională a statului reclamat la rata de schimb aplicabilă la data executării hotărârii, plus orice taxă care poate fi exigibilă;

- (b) că din momentul expirării celor trei luni sus menționate, o penalitate de întârziere va fi plătită reieșind din cuantumurile de mai sus și rata limită a dobânzii Băncii Centrale Europene pentru perioada de penalizare plus trei procente;

5. *Respinge* restul pretențiilor reclamantului de satisfacție echitabilă.

Întocmită în limba engleză și notificată în scris la 24 mai 2005, conform regulii 77 §§ 2 și 3 din Regulamentul Curții.

Michael O'Boyle
Grefier

Nicolas Bratza
Președinte